

ĐẶC ĐIỂM VÀ VAI TRÒ CỦA VỐN XÃ HỘI TRONG BẢO VỆ VÀ PHÁT TRIỂN RỪNG CỘNG ĐỒNG Ở KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ

Ngô Văn Hồng¹, Bùi Thế Đồi², Trần Ngọc Hải², Đỗ Anh Tuấn²

¹Trung tâm Nghiên cứu Quản trị tài nguyên vùng cao

²Trường Đại học Lâm nghiệp

Từ khoá: Bắc Trung Bộ, rừng cộng đồng, vốn xã hội

Keywords: Community forest, North Central Region, social capital

TÓM TẮT

Nghiên cứu này đánh giá đặc điểm và ảnh hưởng của vốn xã hội của các cộng đồng đến hiệu quả bảo vệ và phát triển rừng cộng đồng khu vực Bắc Trung Bộ. Nghiên cứu được thực hiện tại 6 mô hình quản lý rừng cộng đồng ở 3 tỉnh trong khu vực thông qua việc điều tra đánh giá nông thôn có sự tham gia và phỏng vấn chuyên sâu 181 hộ gia đình về các yếu tố vốn xã hội của cộng đồng và hiệu quả bảo vệ và phát triển rừng cộng đồng. Kết quả nghiên cứu cho thấy bản chất đa chiều (nhiều khía cạnh khác nhau của vốn xã hội từ mạng lưới đến quan điểm chia sẻ) cũng như sự khác biệt về mức độ vốn xã hội ở các cộng đồng nghiên cứu. Các kết quả phân tích thống kê định lượng đã chứng minh rằng vốn xã hội hiện có của các cộng đồng đã thúc đẩy việc thực thi quản lý và hiệu quả bảo vệ và phát triển tài nguyên rừng cộng đồng. Nơi có vốn xã hội cao thì tài nguyên cộng đồng được bảo vệ và phát triển tốt hơn. Trong đó, các chỉ số mạng lưới, sự tin tưởng và sự tương hỗ giúp đỡ lẫn nhau có tương quan có ý nghĩa thống kê và đồng biến với hiệu quả bảo vệ và phát triển rừng cộng đồng. Vì vậy, để thúc đẩy quản lý rừng cộng đồng bền vững, các yếu tố vốn xã hội cần được coi như là nguồn lực quan trọng cần được nhận diện, duy trì và tăng cường nhằm thúc đẩy sự gắn kết, sự tham gia và nâng cao hiệu quả tổ chức các hoạt động quản lý rừng cộng đồng.

Characteristics and effects of social capital on community forest management in the North Central Region

This study analyzed the characteristics and effects of social capital of local communities on the performance of community forest management in the North Central Region of Vietnam. The study was carried out at 6 models of community forest management in 3 provinces in the region through application of participatory rural assessment survey and in-depth interviews with 181 households about the social capital factors of the communities and their effects on the outcomes of community forest management. The research result shows the multidimensional aspects of local social capital (from the network to the shared values) as well as the variation of the social capital values in the studied communities. The result of this quantitative statistical analysis confirms that the existing social capital of the communities has promoted the implementation and the performance of the community forest resources management. higher social capital is; the better community forest management performance is in terms of forest entirety. Of which, social indexes of network, trust and reciprocity (mutual help) are significantly and positively correlated with the theoutcomes of community forest management. Therefore, in order to promote sustainable community forest management, social capital needs to be considered as an important resource to be identified, maintained and enhanced in order to promote cohesion, participation, for the successfulness of community forest management.